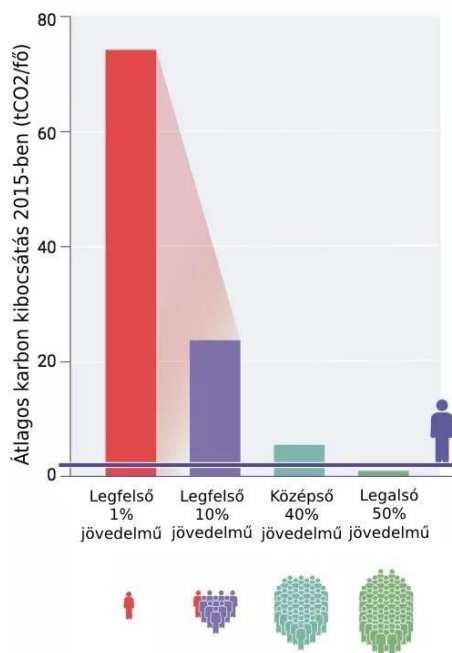

Életmódváltással a klímaválság ellen – Hét európai ország kutatói és gyakorlati szakemberei vizsgálják az életmódváltás szerepét a klímacélok támogatása érdekében

2021. május 27., csütörtök: Hét európai ország kutatói és gyakorlati szakemberei 2021 májusában útjára indították az **EU 1,5 fokos életmód** projektet. A projekt fő célja az életmódváltás elősegítése a 1,5°C-os klímacélnak megfelelően, valamint a Párizsi Megállapodás és az EU zöld megállapodása által megkívánt átalakulások megkönnyítése. Hogy elérje céljait, a projekt útmutatást dolgoz ki a döntéshozók, a közvetítő szereplők és az egyének számára tudományos bizonyítékok alapján arra vonatkozóan, hogy az életmódválasztás hogyan befolyásolja az ökológiai lábnyomot, és hogy a politikai, gazdasági és társadalmi összefüggések hogyan teszik lehetővé vagy korlátozzák a fenntartható életmód-lehetőségeket. A projekt napjaink egyik legnagyobb kihívásával, a klímaválsággal foglalkozik, és hozzájárul a globális és az EU klímacéljainak eléréséhez. Eme kihívás kezelésére sürgős szükség van, nemcsak környezetvédelmi, hanem a társadalmi igazságosság szempontjából is, mivel a klímaválsághoz való hozzájárulás és társadalmi sérülékenység rendkívül egyenlőtlenül oszlik el mind a jövedelmi, mind a különböző generációs csoportok közt (1. ábra). A projektben Finnország, Németország, Magyarország, Lettország, Hollandia, Spanyolország és Svédország kutatói vesznek részt, és az Európai Unió Horizon 2020 programjának pénzügyi támogatásával valósul meg.

1. ábra: Az egy főre eső CO₂-kibocsátás négy globális jövedelemcsoport szerint 2015-ben (Forrás: UNEP Emissions Gap Report, 2020)

Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) a globális felmelegedésről szóló különjelentésében arra a következtetésre jutott, hogy a klímaválság kezelése keresletoldali cselekvéseket és életmódbeli változásokat igényel. Az ilyen életmódbeli változások megvalósítására tett korábbi kísérleteket három fő tényező akadályozta:

- Csak korlátozott mennyiségű adat áll rendelkezésre arról, hogy a javasolt életmódbeli változtatások miként és hogyan járulnak hozzá a klímaválság mérsékléséhez. Így a döntéshozók és az állampolgárok nem rendelkeznek megfelelő ajánlásokkal a megalapozott döntések meghozatalához.
- Kevés bizonyíték áll rendelkezésre a drasztikus változások társadalmi elfogadásáról és támogatottságáról. Mindez hatástalan és nem összehangolt politikai erőfeszítéseket eredményez.
- A szakpolitikák általában anélkül segítették elő az egyéni viselkedés megváltozását, hogy kezelték volna a strukturális korlátokat vagy a nem fenntartható életmód mozgatórugóit. Ez szintúgy hatástalan szakpolitikákhoz és csalódott polgárokhoz vezetett, akik tanácstalanul állnak az életmódváltozással kapcsolatos lépéseikben.

Az EU 1,5 fokos életmód projekt a fenti három tényezőre összpontosít, összekapcsolva a háztartások szintjén kialakítható életmódok elemzését a kormányzás különböző szintjein megvalósuló releváns szakpolitikai és társadalmi-gazdasági struktúrák vizsgálatával. A projekt megközelítése egyedülálló abból a szempontból, hogy felismeri a változásokkal kapcsolatos politikai elfogadás fontosságát,

bemutatja az egyének és a háztartások potenciális hozzájárulását, és világosan megfogalmazza, hol szükséges beavatkozni a politikai és más strukturális változások érdekében - például a jóléti és ellátási rendszerekben. Mint Doris Fuchs professzor, a projekt koordinátora kiemeli: *"Ha társadalmaink el akarják érni a 1,5 fokos klímacélt, jelentős életmódváltozásra és különösen életmódunk strukturális összefüggéseinek változására van szükség, hogy a jólét a korlátozottan rendelkezésre álló erőforrások keretein belül is megvalósítható legyen."*

Céljai elérése érdekében a négyéves projekt gyakorlati ajánlásokat dolgoz ki, amelyek alkalmazhatóak a mindennapi életben, az EU és a nemzeti szakpolitikákban, valamint különböző célcsoportoknak. A projekt többek között az alábbi tevékenységeket tervezi kivitelezni:

- az életmód megváltoztatására gyakorolt éghajlat- és egészségügyi hatások számszerűsítése az EU-ban és három G20 országban;
- a háztartások lehetőségeinek és akadályainak vizsgálata, ideértve az 1,5 fokos életmódra való áttérés opcióinak, valamint a kapcsolódó lehetséges kockázatok és lehetőségek tanulmányozása;
- a 1,5 fokos életmódhoz szükséges rendszerátalakítások strukturális akadályainak és lehetőségeinek értékelése;
- a 1,5 fokos életmódnak megfelelő gazdasági és jóléti rendszerek forгатókönyveinek vizsgálata és
- a 1,5 fokos életmódnak megfelelő üzleti modellek kidolgozása.

A célcsoport tagjainak aktív bevonása érdekében számos műhelymunka kerül megszervezésre az érintett felek számára, és oktatási célú kommunikációs anyagok (pl. infografikák) is készülnek majd. Konkrét útmutatás kerül összeállításra mind az állampolgárok, mind a döntéshozók számára a 1,5 fokos életmódra való áttérésről, hogy 2030-ig és azon túl is elérhessük a globális és az EU-s klímacélokot.

A projektet az Európai Unió Horizon 2020 kutatási és innovációs programja finanszírozza az 101003880 számú támogatási megállapodás alapján négy évre (2021-2025). A projekt teljes költségvetése kb. 5 millió euró.

Elérhetőség: Vadovics Edina, edina@greendependent.org és Zólyomi Ágnes, agnes@greendependent.org

A projekt koordinátora: Doris Fuchs, doris.fuchs@uni-muenster.de

Amennyiben szeretne további tájékoztatást kapni a projektről és feliratkozni annak félévente kiadott hírlevelére, kérjük, írjon Zólyomi Ágnesnek, agnes@greendependent.org

További információért keresse fel a projekt előzetes webhelyét [itt](#).

A GreenDependent vonatkozó cikkei:

[Készüljünk a „1,5 fokos életmódra”](#)

[Mekkora karbon-lábnyom járna fejenként, ha igazságosan osztanánk el az erőforrásokat?](#)

A projekt hivatalos elnevezése: EU 1.5° Lifestyles: Policies and Tools for Mainstreaming 1.5° Lifestyles

Ez a projekt az Európai Unió Horizon 2020 kutatási és innovációs programjából részesül támogatásban az 101003880 sz. támogatási megállapodás alapján.

A kiadvány tartalmára vonatkozó kizárólagos felelősség a kiadvány szerkesztőjét és kiadóját terheli. A kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió által képviselt álláspontot. Sem a CINEA-t, sem az Európai Bizottságot nem terheli felelősség a kiadványban foglalt információ bármilyen felhasználásáért.